

המבשר - כלכלי

עמוד 15 , 23/08/2016 , 26.45 x 33.07

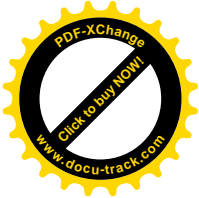
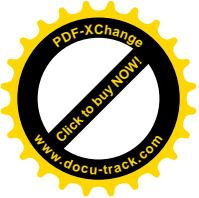
כתבים: חיים לנדמן

54784812

מחדל מצלמות המהירות

אחרי שנים של הפעלת מכמונות מהירות בכל רחבי הארץ, **מתברר:** למצלמות אין כלל תו תקן • **יתכן:** בתוך תקופה קצרה יבוטלו אלפי דוחות מהירות • **מסתמן:** המצלמות יתמקדו מעתה בעיקר בצמתים ויתעדו חציה באור אדום ולא נסיעה במהירות מופרזת • **על גלגלים, עמוד 15**

תחבורה / חיים לנדמן

מחדל מצולם

כבר כתבנו כאן לא פעם על מצלמות המהירות בכבישי ישראל ועל השאלות הגדולות בנוגע למידת התועלת שלהן, אולם כעת מתברר כי למצלמות אין כלל תועלת • ייתכן שבתוך תקופה קצרה יבוטלו אלפי דוחות מהירות • בינתיים השר גלעד ארדן קיבל החלטה למקד את המצלמות בעיקר בצמתים, ולא בכבישים מהירים • תיעוד מקוצר

מצלמות המהירות בישראל ידעו לא מעט מבוכות בשנים האחרונות. השיא היה כאשר התברר שהן אינן יעילות במרבית המקרים, ובמקומות מסוימים אף מעלות את הסיכויים לתאונות. אלא שכעת מתברר שהפארסה האמיתית נחשפה רק בימים האחרונים. בדיון שנערך בבית המשפט לתעבורה בתקופה האחרונה התברר כי מכון התקנים בישראל כלל אינו יודע להסביר כיצד קיבלו מצלמות המהירות החדשות של המשטרה תו תקן. בצעד חריג של התביעה המשטרתית, תטיס המדינה לישראל - בעלות של עשרות אלפי שקלים - צוות מומחים הולנדי, כדי לשכנע את בית המשפט לתעבורה בעכו באמינות המצלמות הדיגיטליות, חלק מפרויקט א3. זאת לאחר שבמהלך דיונים באחד התיקים, עלו ספקות קשים לגבי הברדיקות שנערכו למצלמות לפני התקנתן. אם ישתכנע השופט כי המצלמות לא נבדקו כראוי ולכן אינן עומדות בתקן הישראלי, צפוי ביטולם של עשרות אלפי ד"חות.

מדובר במשפט שמנהל עו"ד תומר גונן, בשם 30 נהגים שנתפסו בעבירות של נהיגה במהירות מופרזת על-די מצלמות המהירות הדיגיטליות של המשטרה. המשפט מתנהל כתיק עקרוני ראשון הבוחן את חוקיות השימוש במצלמות, ש-157 מהן הותקנו בכבישים בעלות של 120 מיליון שקל.

הדרמה במשפט החלה בשבוע שעבר, כאשר העיד בו מומחה מטעם מכון התקנים, על בדיקות שביצע המכון בטרם קיבלה המצלמה את האישור הדרוש לה, כדי לקבוע שהיא עומדת בתקן הישראלי למצלמות מהירות. תקן מצלמות לא יכולה המשרה להשתמש בה, ולהנפיק באמצעותה ד"חות. המומחה גילה לבית המשפט כי את רוב הברדיקות ערכו עבור מכון התקנים מומחים בהולנד, ואמר שאין ברשותו פרוטוקול של הברדיקה. עוד טען כי המצלמות הפגינו בכל הברדיקות דיוק של 100%, ללא שום סטייה. במשטרה ניסו מראש למנוע את עדות המומחה, ודרשו תחילה כי ההגנה במשפט תפקיד ערבות בסך 36 אלף שקל כתנאי לעדות. אלא ששופט התעבורה הבכיר עמוס בכר דחה דרישה זו.

ב-15 בספטמבר אמור היה להעיד במשפט מהנדס מומחה מטעם ההגנה, ולטעון כי המצלמות מיושנות ואינן מדויקות במדידת המהירות שהן מבצעות. אלא שבתחילת השבוע הנישה המשטרה בקשה דחופה ונדירה לתקן את כתב האישום, לדחות את עדותו בחודשים ולהוסיף שני עדי תביעה חדשים, מומחים מהמכון ההולנדי שבחנו את המצלמות עבור הטכניון, ואמרו כי לשכנע את בית המשפט באמינות המצלמות והברדיקות שערכו להן.

"לא ברור איך יש מערכת כה משמעותית בארץ, שקיבלה תו תקן ישראלי, ובכל זאת נדרשים מומחים מחו"ל להסביר איך היא אושרה", אמר עו"ד גונן. "תאריך שיש מוצר כמו תנור חימום לחדר תינוקות שמקבל תו תקן ישראלי, ואף אחד בישראל לא יודע להסביר איך הוא בכלל אושר. זו מערכת שמעולם לא נבדקה בארץ, ומעולם לא נבדק הדיוק שלה ביחס לאמצעי מדידה אחרים". המשפט צפוי להמשיך ולהתנהל לתוך 2017. אבל כבר כעת מבקשים עורכי דין המייצגים נהגים שנלכדו

החלטה התקבלה לאחר ביקורת של יו"ר ראש המועצה הלאומית לבטיחות בדרכים. ממונות מהירות בכביש ביעניחו

"בזמנו עבירת רמזור היתה עבירה שמזמנת למשפט. עקב אילוצים וכמויות הפכו את עבירות הרמזור לעבירת קנס, ואז הופעתי יחד עם שניים מחבריי בוועדת הכלכלה של הכנסת ואמרתי שזה מסוכן. אמרו לי שזה מסוכן לפרנסה שלנו... אמרתי להם שהעובדה שאני טוען טענות שמתאימות לאינטרס הכלכלי שלי לא אומרת שזה לא נכון, ועובדה שכעת מחזירים את התקנות".

בהמשך דבריו מצייץ עו"ד אורון כי לא פעם נהג נכנס לצומת מרומזר באור אדום בשל חוסר תשומת לב, ולא בשל נהיגה עבריינית. זאת לעומת נהגים המנסים לחטוף את הרמזור ולהיכנס במהירות לצומת בתקווה שיצלחו את המעבר לפני שיתחלף האור ברמזור. נהיגה זו מסוכנת הרבה יותר ונובעת מנהיגה עבריינית, ועם זאת לא פעם דווקא נהגים אלה

"רוב תאונות הדרכים נובעות מאנשים טובים באמצע הדרך שרגע של חוסר תשומת לב מביא אותם לתאונה ולאסון", הוא אומר ושב לקבוע כי מהלך הצבת המצלמות, כאמור גם מצלמות דמה, הוא בהרעה ולא בהכרח באכיפה.

על-פי משטרת ישראל, נכון לסוף החודש שעבר, ישנו כ-100 מצלמות הפועלות בפרויקט, 63 מהן מוצבות בצמתים. היעד הסופי של הפרויקט עומד על 300 מצלמות - מצלמות רמזור ומצלמות מהירות. במחקר מטעם איגוד חברות הביטוח האמריקאיות נמצא כי בערים אשר הסירו את מצלמות הרמזור עלה הסיכון לתאונה קטלנית בצומת ב-30%.

מקדים, גם לאכוף עבירות מהירות בעת מעבר בצומת, ולא רק עבירות של מעבר באור אדום. יש לציין כי ההחלטה מגיעה לאחד ביקורת שהפנה יו"ר ראש המועצה הלאומית לבטיחות בדרכים, האלוף במילואים גיורא רום, נגד פרויקט מצלמות המהירות, כשאמר כי טוב יהיה אם המשטרה תשבית את מערכת א' 3 חסרת הערך והרלוונטיות. במקום מערך המצלמות, מציעים ברשות לאכוף עבירות מהירות בקטעי כביש בעייתיים, ולא בנקודות הצבת המצלמה.

"יותר הרתעה - פחות אכיפה"

עו"ד אילון אורון, מומחה לדיני תעבורה, אומר כי בסוגיה זו ההסכמה להמלכו של ארדן היא מקיר לקיר. "אין כאן מקום להתווכח. אין אופוזיציה וקואליציה בעניין הזה". לדבריו קיימת חשיבות רבה להצבת מצלמות ברמזורים, גם אם מדובר במצלמות דמה "די בכך כדי להרתיע נהגים שלא לקחת סיכון, לפנות כה וכה, לראות שאין איש ולהיכנס לצומת באדום".

באשר לביקורת המוסחת מעת לעת בהצבת מצלמות הוא מדגיש כי ביקורת זו נאמרת כאשר עולה חשש להצבת המצלמות כתרגיל לסחיסת כספים, כלשונו. "זה נכון כשמדובר בעבירות מהירות בחריגה מעטה, אבל על הסיכון שבכניסה לצומת באור אדום אין חולקים".

בדבריו מספר עו"ד אורון כי מאחר ו"יש כמויות עצומות של צילומים, בצמתים מסוימים כילו את המצלמות שיקלטו רק עבירות מהירות קיצוניות כדי להתמודד עם כמויות הצילומים. זאת מעבר למבצעים של מערכת המשפט מול הנהגים".

בידי המצלמות - דחיה, עד להכרעה בתיק העקרוני. על סמך תקדימים מהעבר, אם אכן יקבע השופט כי נפלו כשלים בהליך אישור המצלמות לשימוש בארץ, צפויים להתבטל כל הד"חות שיהיו אז בתהליך טיפול בבתי המשפט, או שטרם שולמו בידי הנהגים. ד"חות שכבר שולמו, נחשבים ככאלה שהם הודה הנהג בביצוע העבירה, ולכן לא יבוטלו. כך גם פסקי דין שכבר ניתנו בתיקים הרלוונטיים.

מצלמות? רק בצמתים

הצבת מצלמות המהירות החלה ב-2012 כאשר לראשונה משטרת ישראל החלה להציב מצלמות אכיפה אלקטרונית מבצעות ברחבי הארץ. המצלמות מפוקחות על-ידי יחידה העונה לשם א-3 (אכיפה אלקטרונית אוטומטית). דוחות מהירות המופקים מהמצלמות הנייחות מגיעים לפיקוח הארצי באופן ימידי על-ידי רשת GSM (רשת תקשורת סלולרית), ועל כן הנהג מקבל את הדוח לביתו תוך ימים עד שבועות ספורים.

בנוסף, קבוע בחוק כי יש למסור את הדוח או את ההזמנה לדיון על עבירת המצלמה בתוך 4 חודשים, שאם לא כן תחול התיישנות (למעט ברכב הרשום על שם חברה בו ישנה תקופה ארוכה יותר של התיישנות). אבל נראה כי בקרוב, ארבע שנים אחרי תחילת הפרויקט, נראה שינוי משמעותי בפרויקט הצבת מצלמות המהירות. השר לבטחון הפנים גלעד ארדן הודיע כי מרבית המצלמות יוצבו בצמתים ולא בקטעי כביש ישרים, ביחס של 90% לטובת מצלמות רמזור. זאת, כאשר מצלמות הרמזור יכולות, בהתאם לכיול

◆ על סמך תקדימים מהעבר, אם אכן יקבע השופט כי נפלו כשלים בהליך אישור המצלמות לשימוש בארץ, צפויים להתבטל כל הד"חות שיהיו אז בתהליך טיפול בבתי המשפט, או שטרם שולמו בידי הנהגים

◆ "מאחר ויש כמויות עצומות של צילומים, בצמתים מסוימים כילו את המצלמות שיקלטו רק עבירות מהירות קיצוניות כדי להתמודד עם כמויות הצילומים. וזאת מעבר למבצעים של מערכת המשפט מול הנהגים"